

Budování důvěry prostřednictvím nezávislého auditu –

Strategie Evropského účetního dvora na období 2018–2020

Obsah

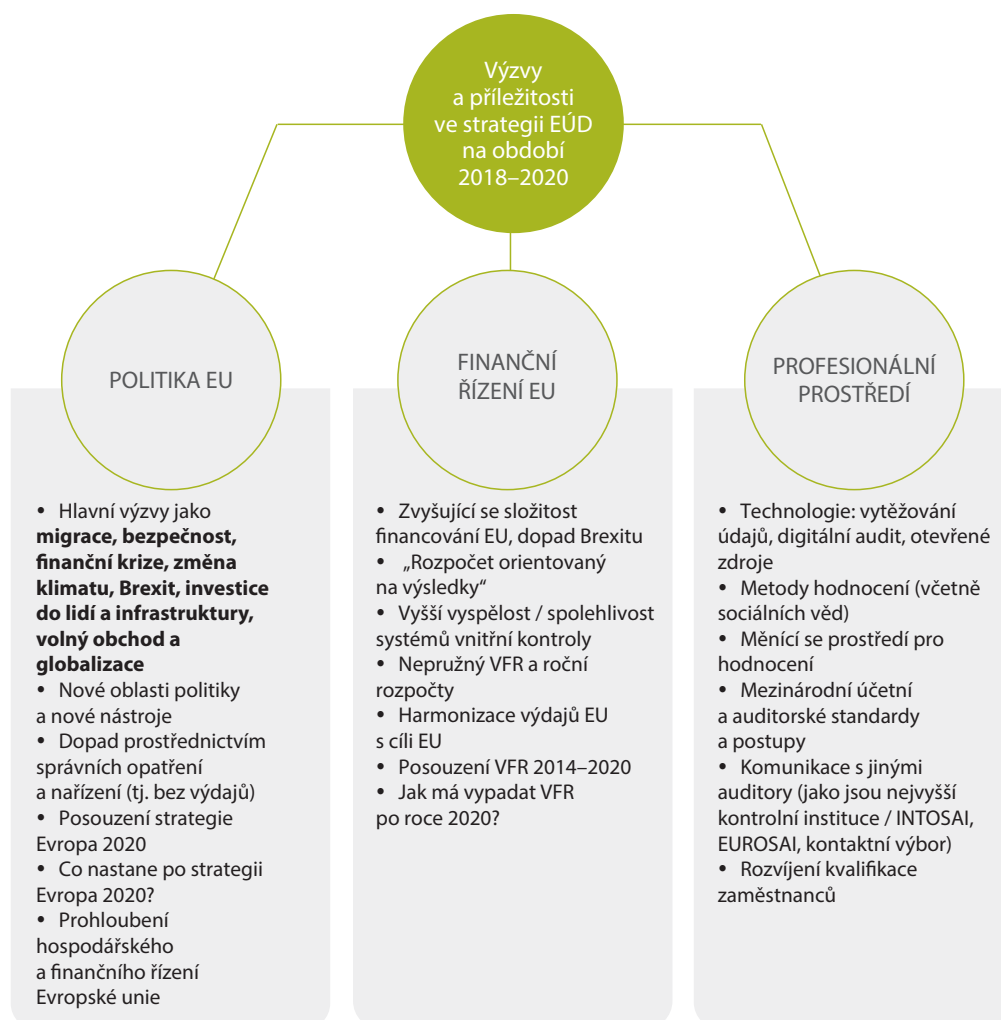
Strany

- 3 **EU v období 2018–2020: náročné prostředí**
- 4 **Evropský účetní dvůr bude v letech 2018–2020 přispívat k řešení výzev EU**
- 5 **Naše strategické cíle na léta 2018–2020**
- 6 **Zvýšit přidanou hodnotu prohlášení o věrohodnosti v kontextu současného finančního řízení EU**
- 7 **Zvýšený důraz na aspekty výkonnosti opatření EU**
- 8 **Předkládat zainteresovaným stranám jasná sdělení**
- 9 **Přizpůsobit vnitřní organizaci našim výstupům**
- 10 **Závěr: Přispět k budování důvěry v EU v letech 2018–2020**

EU v období 2018–2020: náročné prostředí

Léta 2018–2020 budou pro Evropskou unii klíčovým obdobím. Stojí před námi zásadní rozhodnutí. Vývoj celkové politiky EU, jejího finančního řízení a naše profesní prostředí staví před Evropský účetní dvůr nelehké úkoly, ale nabízí i příležitosti (viz **graf**).

Výzvy a příležitosti v prostředí EÚD

Důvěra v EU klesá, pokud není prokázána přidaná hodnota

Výzvy přinášejí příležitosti ke zlepšení a ke zvýšení efektivnosti. Znamenají však také zátěž pro zdroje a kapacity EU a jsou spojeny s riziky, pokud jde o hodnotu získanou za vynaložené prostředky a dosahování zamýšleného dopadu. Aby jim bylo možné v budoucnu úspěšně čelit, bude nutné kompetentně se rozhodovat a stanovovat priority na základě dostatečných informací. Lidé musí vidět, že EU jedná zásadově, prosazuje dodržování právních předpisů, peníze daňových poplatníků vynakládá s rozvahou, má jasno ve svých cílech a plní to, co slíbila.

Jestliže se nepodaří prokázat, že se pomocí finančních prostředků a opatření EU dosahuje dobrých výsledků, povede to k oslabení důvěry veřejnosti v EU. Pocit občanů, že instituce EU jsou jim vzdálené, je teď pro EU existenciální hrozbou.

Evropský účetní dvůr bude v letech 2018–2020 přispívat k řešení výzev EU

Domníváme se, že EÚD má dobré výchozí postavení pro to, aby mohl řešit problémy a příležitosti týkající se správy EU a patřičného vynakládání finančních prostředků EU, a prostřednictvím nezávislého auditu tak pomohl evropským občanům rozhodnout se, zda mohou institucím EU důvěřovat, že přinášejí výsledky v jejich prospěch.

... protože je to naším posláním

V roce 2017 slaví Účetní dvůr 40. výročí své činnosti. Naším posláním coby externího auditora EU je přispívat ke zdokonalování finančního řízení EU, podporovat vyvozování odpovědnosti a transparentnost a vystupovat jako nezávislý ochránce finančních zájmů občanů Unie. Účetní dvůr varuje před riziky, poskytuje ujištění, upozorňuje na nedostatky a úspěchy a tvůrcům politik a právních předpisů EU radí, jak zlepšovat řízení politik a programů EU a zajistit, aby evropští občané věděli, jak se jejich peníze vynakládají.

... protože vyznáváme určité hodnoty

Našimi hodnotami je odpovědnost, transparentnost, profesionalita, zásadovost, nestrannost a schopnost reagovat.

... a protože budeme provádět strategická opatření

Prostřednictvím své strategie na léta 2018–2020 chceme vytvářet přidanou hodnotu tím, že občanům EU, rozhodovacím orgánům a těm, kdo se podílejí na realizaci, budeme poskytovat včasný a nový náhled na rozpočty, oblasti politiky a právní předpisy EU a usnadňovat jejich porozumění. Účetní dvůr se bude snažit vymezit, jaké pravomoci má EU v konkrétních oblastech politiky, čeho bylo uplatněním těchto pravomocí dosaženo a jaké kroky je třeba podniknout s ohledem na budoucí výzvy. Svou nezávislostí, schopnostmi a zdroji budeme podporovat veřejnou kontrolu, zlepšování, inovace a učení ve veřejném sektoru EU, a přispívat tím k důvěře v to, jakým způsobem EU a její orgány řeší problémy současnosti.

Hlavní výstupy EÚD

- **Výroční zprávy**, které obsahují výsledky finančního auditu a auditu souladu s předpisy ve vztahu k rozpočtu EU a evropským rozvojovým fondům, ale také aspekty rozpočtového řízení a výkonnosti
- **Zvláštní zprávy**, jež informují o výsledcích vybraných auditů výkonnosti a auditů souladu s předpisy zaměřených na konkrétní výdajové oblasti nebo témata týkající se rozpočtu či řízení
- **Zprávy vypracované na základě přezkumů**, jako jsou situační zprávy a informační dokumenty
- **Stanoviska** k novým nebo aktualizovaným právním předpisům s významným dopadem na finanční řízení
- **Specifické výroční zprávy** o agenturách, decentralizovaných subjektech a společných podnicích EU

Naše strategické cíle na léta 2018–2020

Naše služba občanům EU a jejich zástupcům se musí vyvíjet, aby se mohla přizpůsobit výzvám a dokázala využít nové příležitosti. V následujících třech letech hodláme zlepšit své různé výstupy (viz **rámeček**) tím, že zvýšíme přidanou hodnotu prohlášení o věrohodnosti v kontextu současného finančního řízení EU, zaměříme své zprávy na výkonnost, budeme našim čtenářům předkládat jasnější sdělení a své interní procesy lépe přizpůsobíme s ohledem na naše výstupy.

Zvýšit přidanou hodnotu prohlášení o věrohodnosti v kontextu současného finančního řízení EU

Důvěra ve finanční řízení EU může být silnější, pokud jsou občané a jejich zástupci ujištěni, že se dodržují příslušná pravidla. Naše prohlášení o věrohodnosti (DAS) týká se spolehlivosti účetní závěrky EU a legality a správnosti uskutečněných operací přispívá k významným zlepšením v dodržování pravidel EU (viz **rámeček**). Příznivý vývoj v systémech řízení a kontroly nám umožňuje podívat se na koncepci auditu pro účely prohlášení o věrohodnosti novými očima. V současné době se při tomto auditu spoléháme zejména na přímé testování souladu s předpisy u rozsáhlého a náhodně vybraného reprezentativního vzorku plateb.

V období 2018–2020 bude náš audit pro účely prohlášení o věrohodnosti přizpůsoben tak, aby odrážel zlepšení situace v oblasti finančního řízení EU (viz níže). To nám umožní soustředit svou pozornost a zdroje na to, abychom posoudili, zda EU přináší svým občanům výsledky, a případně se zaměřit na konkrétní otázky související s dodržováním předpisů v oblasti finančního řízení EU.

Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti přispělo v uplynulých 20 letech k výrazným zlepšením finančního řízení EU

- Kladný výrok auditora o spolehlivosti účetní závěrky od roku 2007
- Výrazně méně chyb v platbách EU
- Větší vyvozování odpovědnosti a transparentnost finančního řízení EU
- Lepší kontrolní systémy vedoucí k lepší prevenci, zjišťování a měření chyb na úrovni Komise a členských států
- Dokonalejší nápravná opatření, jsou-li zjištěny chyby
- Zjednodušení díky lepším právním předpisům

Koncepce DAS v období 2018–2020 bude i nadále vycházet z mandátu, který Účetnímu dvoru dává Smlouva, a bude plně v souladu s mezinárodními auditorskými standardy pro veřejný sektor. Posoudíme možnosti využití informací o legalitě a správnosti poskytnutých kontrolovanými subjekty, včetně nápravných opatření, která přijaly. Koncepce DAS bude mít více kvalitativních prvků a očekává se, že povede ke snížení přímého testování plateb, které Účetní dvůr provádí. Měla by přispět k nákladové efektivitě našeho prohlášení o věrohodnosti a neklást vyšší kapacitní nároky na audit a kontrolu. Zároveň budeme vést podrobné konzultace s našimi zainteresovanými stranami a kontrolovanými subjekty.

Navrhovaný přístup k prohlášení o věrohodnosti bude součástí **širší obnovy výroční zprávy EÚD** a bude zahrnovat posílení ročního vykazování výkonnosti a informací o opatřeních EU v členských státech a regionech (viz iniciativy u následujícího strategického cíle).

Zvýšený důraz na aspekty výkonnosti opatření EU

Občané EU a jejich zástupci nejen očekávají ujištění, že jejich peníze jsou vynaloženy v souladu s příslušnými pravidly, ale chtějí také vědět, zda bylo dosaženo plánovaných výsledků. Zprávy o přidané hodnotě a výkonnosti finančních prostředků a politik EU předkládáme od počátku svého působení jako evropské instituce, ale dnešní prostředí před nás klade nové výzvy a příležitosti. V letech 2018 až 2020 se ve svých výstupech zaměříme na posuzování výkonnosti následujícími způsoby:

Lépe posuzovat přidanou hodnotu opatření EU

V budoucnu se častěji zaměříme na záležitosti týkající se skutečné výkonnosti, jako je dosahování plánovaných výsledků a dopadu a význam opatření EU pro občany. S ohledem na tlak reformovat EU budeme také posuzovat, kdykoliv to bude možné, zda opatření na úrovni EU bylo tím nejlepším způsobem, jak dosáhnout žadoucího výsledku, a zda by se na úrovni EU mělo z hlediska cílů financování nebo politiky zasahovat ještě více nebo méně. Abychom poskytovali vyvážené informace, budeme upozorňovat na dosažené výsledky a zohledňovat přirozená omezení.

Mít globální pohled na opatření EU

Opatření EU se realizují různými způsoby v rámci širokých, vzájemně propojených oblastí politiky vedle národních, regionálních nebo místních opatření veřejného sektoru. Budeme provádět rozsáhlé přezkumy opatření EU v jednotlivých oblastech politik, například v rámci tzv. situačních zpráv. To občanům a jejich zástupcům umožní pohlížet na výdaje EU a správní opatření v širším kontextu. Tato rozsáhlá posouzení nám také umožní identifikovat konkrétní opatření EU, která zasluhují více pozornosti v rámci zacílených auditů.

Poskytovat rychlé odpovědi na naléhavé a zacílené otázky o opatřeních EU

Dopad našich zpráv závisí na jejich relevantnosti, kvalitě a načasování. Zlepšíme včasnost našich výstupů tím, že se v nich zaměříme na nejrelevantnější otázky (například prostřednictvím *rychlých zvláštních zpráv*). Má-li naše činnost reagovat na aktuální události nebo naléhavé žádosti zainteresovaných stran, je načasování obzvláště důležité. Zavedeme také nový typ dokumentů, tzv. rychlé přezkumy, které budou mít úzké zaměření a jejichž cílem bude během krátké doby uvést fakta o konkrétním tématu.

Lépe porovnávat metody a výsledky opatření EU

Více se zaměříme na stanovení a prosazování dobrých příkladů a praxe v tom, jak se uplatňují finanční prostředky a politiky EU. Opatření EU často provádějí samy členské státy. Lze proto očekávat, že výsledky se budou zeměpisně lišit v závislosti na okolnostech a správních postupech v jednotlivých členských státech. Budeme tyto rozdíly posuzovat, kdykoliv to bude možné a užitečné pro vzájemnou výměnu poznatků o tom, jak nejlépe uplatňovat finanční prostředky a politiky EU.

Zvýšit dopad našich doporučení na zlepšení opatření EU

Ve svých zprávách předkládáme řadu doporučení, jejichž cílem je zlepšit výkonnost prostředků EU a správních opatření. S ohledem na praktické problémy našich kontrolovaných subjektů budeme dbát na to, aby naše doporučení byla zaměřena na řešení nedostatků nákladově efektivním způsobem. Bude-li to nutné, zaměříme se také na možné nedostatky v právním rámci. Plnění všech příslušných doporučení se bude důsledně kontrolovat a závěry těchto následných kontrol budou zveřejněny.

Ročně informovat o výkonnosti EU

V posledních letech zainteresované strany ukázaly, že vyžadují častější informace o výkonnosti finančních prostředků EU, a Evropská komise se snaží posílit vykazování výkonnosti prostřednictvím iniciativy „rozpočet zaměřený na výsledky“. Budeme dále rozvíjet naše opakující se posouzení výkonnosti rozpočtu jako celku, okruhů víceletého finančního rámce a hlavních jednotlivých fondů EU.

Poskytovat přehled o opatřeních EU v oblasti boje proti podvodům a korupci

Svou prací přispíváme k ochraně finančních zájmů EU. V letech 2018–2020 budeme poskytovat ještě hlubší přehled o opatřeních EU v boji proti podvodům a korupci. To znamená poskytovat více informací o rizicích výskytu podvodů a korupce, o kvalitě systémů prevence a odhalování podvodů a korupce v Evropské komisi, dalších prováděcích orgánech a úřadu OLAF.

Předkládat zainteresovaným stranám jasná sdělení

Naše kontrola opatření EU může zvýšit důvěru v EU pouze tehdy, pokud se nám bude dařit srozumitelně sdělovat svá zjištění a doporučení. To je dnes, kdy řada informačních zdrojů soupeří o pozornost těch, kdo tvoří a provádějí politiky, ještě důležitější než dříve. Dopad naší činnosti na zlepšování opatření EU bude záviset na tom, jak dobře budeme komunikovat s našimi zainteresovanými stranami (viz **rámeček**).

V letech 2018 až 2020 budeme zlepšovat a lépe využívat vztahy s našimi partnery, zejména následujícím způsobem:

Účetní dvůr komunikuje s:

- politickými orgány odpovědnými za dohled (tj. Evropským parlamentem, Radou EU, národními parlamenty a národními vládami),
- kontrolovanými subjekty odpovědnými za řízení prostředků a politik EU (zejména s Komisí a vnitrostátními orgány),
- dalšími auditory (jako jsou nejvyšší kontrolní instituce členských států),
- médií,
- dalšími partnery (jako jsou univerzity, think-tanky, nevládní organizace a zájmové skupiny),
- v co největší možné míře přímo s občany EU.

Být v kontaktu s EP, Radou a vnitrostátními orgány

V posledních letech Účetní dvůr prohloubil svou spolupráci s Evropským parlamentem, např. formou pravidelnějších kontaktů se specializovanými výbory. Abychom mohli úspěšně ovlivňovat rozhodovací proces o finančním řízení EU a dalších správních postupech, musí se naše zprávy a související doporučení rovněž dostat k Radě a orgánům členských států. Budeme pracovat na posílení kvality naší spolupráce s Radou EU na politické a odborné úrovni, stejně jako s národními parlamenty a vládami. Abychom toho dosáhli, budeme vedle informací přímo od korespondentů EU více zohledňovat vnitrostátní mediální prostředí. Vícejazyčný přístup našich zaměstnanců a zpráv tento proces usnadní.

Zaměřit se v cyklu politik EU na okamžiky rozhodování

Rozhodnutí o fondech a politikách EU se přijímají v několika klíčových momentech, především když se revidují a obnovují stávající programy a nařízení nebo když se znovu projednává víceletý finanční rámec, tj. víceletý rozpočet EU. Své zprávy a stanoviska budeme vypracovávat dříve, aby je měl Evropský parlament a Rada k dispozici dostatečně včas při revizi právních předpisů.

Vypracovat hlavní sdělení a opakovat je v rámci všech výstupů

V poslední době jsme zvýšili jak rozsah, tak počet svých zpráv. Snažíme se účinněji identifikovat průřezová zjištění, která plynou z naší rozmanité práce v mnoha oblastech. Tyto informace využijeme k tomu, abychom na základě zjištění z řady oblastí jednotně formulovali zásadní sdělení a určili horizontální témata a následně je začlenili do všech našich výstupů. Těmto hlavním sdělením, se tak bude věnovat větší pozornost a budou mít větší účinek.

Zavést průběžný dialog o našich výstupech

Naše komunikace tradičně probíhá v souvislosti se závěrečnými zprávami. V budoucnosti budeme rovněž lépe informovat o naší plánované a probíhající práci a průběžných výsledcích, jako je analýza rizik a informační schůzky. Komunikace s vnějšími subjekty o tom, na čem pracujeme, zlepší naše výstupy a zajistí maximální dopad naší práce.

Zajistit, aby publikace byly přístupnější a zajímavější

Cíl zvýšit dopad naší činnosti a zlepšit kontakt s občany bude vyžadovat více práce na způsobu prezentace našich zpráv, které by měly mít jasnou strukturu a měly by se vyhýbat žargonu. Naší snahou bude vytvářet přesvědčivé dokumenty na základě shromážděných podkladů a údajů analyzovaných během našich auditů.

Více využívat výsledky naší práce k tomu, abychom oslovili hlavní skupiny zainteresovaných stran

V současné době nabízíme standardizované produkty, jako je výroční zpráva a zvláštní zprávy. Přestože jsou tyto zprávy často velmi obsáhlé, zpravidla obsahují pouze část informací, které jsme během svých auditů shromáždili. Navíc důležité informace, které tyto zprávy obsahují, se nemusely dostat ke všem relevantním zainteresovaným stranám. Abychom toto napravili, budeme vypracovávat zprávy přizpůsobené klíčovým skupinám zainteresovaných stran. Bude-li to možné, může se to týkat i souvisejících souborů údajů. Tyto informační výstupy budou kombinací zjištění z několika našich zpráv a mohou zahrnovat výsledky práce jiných auditorů a hodnotitelů.

Přizpůsobit vnitřní organizaci našim výstupům

Naše strategie na období 2013–2017 vedla k reorganizaci Účetního dvora s cílem stát se flexibilnější a více se zaměřit na hlavní činnost: audit. Nyní svou posílenou kapacitu využijeme k tomu, abychom dosáhli svých strategických cílů na období 2018–2020. V nadcházejících letech také budeme lépe využívat technologie, abychom tak inovovali svou auditní činnost, a ve svých výstupech budeme lépe uplatňovat své znalosti.

Lidé

Naši zaměstnanci jsou naší největší devizou a stojí na nich odbornost naší organizace. Delší kariéra a omezené zdroje pro najímání zaměstnanců činí celoživotní vzdělávání a interní mobilitu zásadní součástí naší politiky lidských zdrojů. Využijme a zvýšíme znalosti a rozmanitost našich zaměstnanců tím, že zlepšíme propojení mezi jednotlivci. Posílíme také kontakty mezi našimi zaměstnanci a odbornou veřejností mimo naší instituci.

Technologie

Technologie nabízí dalekosáhlé možnosti pro inovaci práce v auditu. *Data velkého objemu a veřejně přístupná data* nám dávají příležitosti, jako je korelace, sítě nebo analýzy hromadného textu. Díky nenákladným nástrojům k vizualizaci dat můžeme ve svých zprávách lépe zobrazovat a sdělovat auditní zjištění. Při auditech plně využijeme nové technologie.

Plánování

Naše pohotovost a inovační schopnosti jsou závislé na tom, jak budeme řídit svou práci v budoucnu. Při plánování činností bereme v potaz pět obecných prioritních oblastí pro období 2018–2020 (viz **rámeček**). Tento proces bude nejen lépe reagovat na potřeby našich zainteresovaných stran, ale bude také flexibilnější, aby mohl reagovat na vývoj v Unii.

Prioritní oblasti EÚD pro plánování naší práce v letech 2018–2020

- Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a řešení změn v oblasti klimatu
- Investice do soudržnosti, růstu a začlenění
- Výzvy v oblasti migrace, bezpečnosti a globálního udržitelného rozvoje
- Fungování jednotného trhu a udržitelná měnová unie
- Financování a správa Unie odpovědným a efektivním způsobem

Proces

Náš proces auditu zahrnuje pečlivé postupy na kontrolu přezkoumávaných skutečností ve spolupráci s Komisí a ostatními kontrolovanými subjekty. Kromě toho máme komplexní systém kontroly kvality pro všechny naše konečné výstupy. Budeme se snažit odlehčit a urychlit svůj auditní proces, aniž by byla ohrožena kvalita našich výstupů.

Závěr: Přispět k budování důvěry v EU v letech 2018–2020

Při posuzování strategických cílů do roku 2020 budeme prostřednictvím nezávislého auditu poskytovat poznatky o tom, co se z hlediska výdajů a ostatních opatření EU osvědčilo a co nikoliv. To by mělo pomoci zlepšit způsob, jakým EU funguje a je chápána, což zase přispěje k budování důvěry v EU. Budeme vydávat prohlášení o věrohodnosti, které přináší vyšší přidanou hodnotu s ohledem na nedávná zlepšení finančního řízení EU a které motivuje k dalšímu zdokonalování. Budeme vypracovávat zprávy, které lépe reagují na nejpálčivější otázku pro občany EU: Jakých výsledků se prostřednictvím peněz EU a dalších opatření dosahuje? Naše výstupy budou mít větší dopad, když se nám bude dařit zlepšovat způsob, jak sdělujeme svá zjištění. V rámci vnitřní organizace budeme využívat své zaměstnance, technologie a znalosti tak, aby naše výstupy byly co nejlepší.

Předkládání racionálních argumentů je základem naší autority jako auditora. Abychom však budovali důvěru, musí se naše auditní práce zaměřit na problémy našich nejdůležitějších zainteresovaných stran, tedy evropských občanů, a to dnes i v budoucnosti. Koneckonců to, na čem v EU nejvíce záleží, nejsou čísla, ale lidé.

Čeho chceme dosáhnout prostřednictvím strategie 2018–2020

Co přináší strategie 2018–2020: 4 strategické cíle

